

Henning Törner

Utbildningsnämnden 2023-03-22

## Redovisning: Kompletterande åtgärder inom resursfördelning förskola

### Ärende

Utbildningsnämnden beslutade den 28 september 2022 att uppdra åt bildningsförvaltningen att vidare utreda de återstående förslag som finns beskrivna i rapporten *Resursfördelning i förskola* och som inte behandlades vid sammanträdet den 28 september. Bildningsförvaltningens vidare hantering av dessa förslag ska rapporteras till utbildningsnämnden i kvartal 1 2023.

### Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden tar del av redovisning avseende övriga förslag beskrivna i rapporten *Resursfördelning i förskola*. Uppdraget anses därmed slutredovisat.

### Bildningsförvaltningens utredning

Under sommaren 2022 utredde Ensolution AB, på uppdrag av bildningsförvaltningen, eventuella möjligheter till justeringar av resursfördelningsmodellen för förskola inom Danderyds kommun.

Utredningens syfte var att, på motsvarande sätt som tidigare utredning av resursfördelningsmodellen för grundskola, identifiera åtgärder för en resursfördelningsmodell som är resurseffektiv, transparent, konkurrensneutral samt lättbegriplig för politiker, tjänstemän och utövare.

Vid utbildningsnämndens sammanträde den 28 september 2022 togs ett antal beslut som nu är implementerade:

- grundbeloppen för 1-2 åringar respektive 3-5 åringar har justerats inför 2023 så att ersättningen bättre motsvarar de kostnader som förskolorna har inom respektive ålderskategori.
- kostnaderna har kategoriserats utifrån indelningen av grundbeloppet i skollagen,
- en fast brytpunkt den 1 augusti har införts där samtliga barn anses bli ett år äldre,



Henning Törner

- grundbeloppen som betalas ut till huvudmän är från 1 januari 2023 desamma oavsett om vårdnadshavare är föräldraledig med förkortad rätt till vistelsetid,
- förskoleenheter med barn med långa vistelsetider kan ansöka om ersättning i form av en fast extra ersättning, strukturbidrag, för ökat öppethållande upp till en timme dagligen.

Den rapport som Ensolution presenterade för utbildningsnämnden i september 2022 innehöll även förslag som inte behandlades vid utbildningsnämndens sammanträde den 28 september. Dessa förslag bedömdes falla under bildningsförvaltningens ansvar i rollen som verkställande förvaltning eller att underlag för att fatta beslut om förslagen inte förelåg vid sammanträdet. Därav fick bildningsförvaltningen i uppdrag att återkomma med en rapport gällande hanteringen av återstående förslag i Ensolutions rapport. Detta tjänsteutlåtande utgör denna rapport.

### **Bildningsförvaltningens yttrande**

Bildningsförvaltningen har utifrån rapporten och andra underlag tagit ställning till de kompletterande förslag som utredaren lagt fram och som ännu inte hanterats inom utbildningsnämnden. I den mån bildningsförvaltningen behövt ytterligare information för att ta ställning till förslagen har sådan information inhämtats.

Utredarens återstående förslag ställs upp nedan med bildningsförvaltningens yttrande under respektive förslag.

### **Utredarens förslag - anslagsfinansiera egenregins lokaler**

För att lokalkostnaden ska utgöra en lika stor andel av kostnaden för samtliga förskolor i egen regi föreslår utredaren att bildningsförvaltningen hanterar samtliga lokalkostnader centralt och sedan gör en intern omfördelning så att varje förskola får en lokalkostnad som motsvarar samma andel av budgeterade totala kostnader. Förslaget anger också att lösningen bör harmonisera med en lösning för grundskolorna. För fristående verksamheter utgår som tidigare den kommunala genomsnittskostnaden.

### Bildningsförvaltningens yttrande

Bildningsförvaltningen avser att ta fram ett beslutsunderlag gällande hyror för både förskolor och grundskolor inklusive en eller flera tänkbara lösningar samt dess konsekvenser. I den tidigare skolpengsutredningen gällande grundskola finns liknande lösningsalternativ beskrivna med fördelar respektive nackdelar med de olika lösningarna.

Bildningsförvaltningen anser att detta bör göras så snart kommunens hyresmodell är fastställd av kommunfullmäktige senare under 2023. Hur

Henning Törner

hyreskostnader beräknas och fördelas av hyresvärden kan i hög grad påverka behov och konsekvenser av en ändrad hyresfördelning inom utbildningsnämndens verksamheter i egen regi.

**Utredarens förslag – kommunala förskolor som tar emot barn från andra kommuner får samma ersättning per barn som för barn folkbokförda i Danderyd**

Förslaget skulle innebära att de förskolor som har en större andel barn från andra kommuner kompenseras genom att övriga förskolors ersättning minskas i motsvarande grad genom en intern omfördelning. De förskolor som ligger nära vissa grannkommuner, och därmed lockar barn som genererar ett lägre grundbelopp än det Danderyds kommun betalar, får idag lägre intäkter än andra förskolor vilket utredarens förslag skulle motverka. Fristående förskolors ersättning skulle inte påverkas av förslaget.

Bildningsförvaltningens yttrande

Bildningsförvaltningen delar utredarens slutsats att en och samma ersättning skulle kompensera förskolor med en stor andel barn från andra kommuner i de fall dessa kommuners förskolepeng är lägre. Trots det förordar inte förvaltningen inte ett beslut om en sådan förändring.

Förslaget skulle i praktiken innebära att alla barn i kommunala förskolor i Danderyd skulle behöva kompensera för att vissa andra kommuner har en lägre peng. Detta skulle bli fallet då andra förskolor, med enbart barn folkbokförda i Danderyd, skulle få behålla en lägre del av förskolepengen då denna del i stället skulle fördelas till förskolor med barn från andra kommuner.

Samma ersättning per barn genom en central fördelning skulle också innebära att förskoleenhets verkliga ekonomiska resultat inte blir synligt. Det blir svårt att följa upp och styra då en förskola som tar in många barn från andra kommuner får en bättre ekonomi medan de kommunala förskolorna som helhet då tvingas finansiera den del av dessa barns kostnader som inte finansieras av deras hemkommun som betalar en lägre förskolepeng.

Förslaget skulle också innebära att förskolors incitament för att bereda plats för, och attrahera barn folkbokförda i Danderyd i första hand skulle minska.

Avstämning och kontroll behövs fortfarande så förslaget skulle heller inte innebära någon minskad administration.

Om en förskola på grund av omständigheter de inte kan påverka behöver ta emot ett stort antal barn från en kommun med lägre ersättningsnivåer finns möjlighet att få kompensation genom den buffert som varje år avsätts centralt hos skolchefen och som motsvarar 0,5 % av grundbeloppet.



Henning Törner

**Utredarens förslag – inför en central funktion som ansvarar för hantering av interkommunal ersättning**

Förslaget skulle enligt utredaren underlätta administration, planering, dimensionering och förbättra möjligheterna att bedriva den pedagogiska verksamheten.

Bildningsförvaltningens yttrande

Bildningsförvaltningen delar utredarens syn på fördelarna med en central hantering och har efter utredningen inrättat en funktion där en handläggare som del av sitt uppdrag har att säkra och hantera interkommunal ersättning för samtliga förskoleenheter i egen regi.

Kent Henningson  
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande 2023-03-09 Redovisning: Kompletterande åtgärder inom resursfördelning förskola
2. Rapport: Resursfördelning i förskola – Danderyds kommun 2022-09-19